

1. Natuurlijk werd Jezus in Bethlehem geboren...

Als kind van een jaar of vijf moest ik op school bij een Kerstviering een gedichtje opzeggen. Ik ken het nu nog steeds uit mijn hoofd.

Jozef en Maria deden hun huisje dicht.

Ze moesten 's morgens vroeg op reis, al bij het eerste licht.

De reis duurde wel drie dagen, Maria werd zo moe...

'Kijk, kijk, Maria! Bethlehem! Nu naar de herberg toe!'

Maar ach, er was geen plaats...

Eén van de eerste dingen die je leert, als kind, als het Kerstverhaal wordt verteld, is wáár het gebeurde: in Bethlehem. Dáár werd de Messias geboren. En over die geboorte gaat het in Micha 5. Vers 1: 'En u, Bethlehem-Efratha, al bent u klein om te zijn onder de duizenden van Juda, uit u zal Mij voortkomen Die een Heerser zal zijn in Israël. Zijn oorsprongen zijn van oudsher, van eeuwige dagen af.'

Of je nu een Joodse rabbijn spreekt of een christelijke theoloog, iedereen is het daar wel over eens: het gaat hier over de Messias, de grote Zoon van David, de Koning die werkelijke vrede zal brengen, zoals het zo prachtig staat aan het einde van vers 3 en het begin van vers 4: 'Zij zullen veilig wonen, want nu zal Hij groot zijn tot aan de einden van de aarde. Hij zal Vrede zijn.'

eigen duizendtal op de been brengen - uit u zal Mij voortkomen Die een Heerser zal zijn in Israël.'

Bethlehem, wat stelt het voor? Niets! En sinds de tijd van koning David is Jeruzalem de hoofdstad, en dáár staat het koninklijk paleis. Het is niet voor niets, dat na de geboorte van Jezus de wijzen uit het oosten in Jeruzalem aankloppen. Ja, natuurlijk, een koningskind, waar moet dat anders geboren worden?

In Psalm 87 staat over Jeruzalem: 'De HERE heeft de poorten van Sion lief boven alle woningen van Jakob. Zeer heerlijke dingen worden over u gesproken, stad van God!' Het is toch bijna onmogelijk, dat de Messias níét uit Jeruzalem voortkomt, niet in Jeruzalem geboren wordt?

Maar God zegt: 'Nee! Mijn Messias wordt niet geboren in Jeruzalem!' Het staat er duidelijk, in Micha 5: Bethlehem, dát is de plaats! Heel nadrukkelijk: 'En u! Bethlehem-Efratha, Bethlehem in de streek van Efratha, al bent u maar een klein stadje, uit ú zal de Heerser van Israël voortkomen.' En die keuze van God heeft een heel duidelijke reden. Ja, in Jeruzalem, inderdaad, daar regeerden de koningen uit het koningshuis van David, maar wat is er over van dat koningshuis als de engel bij Maria op bezoek komt? Niets! Helemaal niets! Jozef, een verre prins uit dat koningshuis, gaat incognito door het leven, als bouwvakker. Niemand mag weten dat hij uit het geslacht van David komt, want het kan hem zijn

2. ... of is het eigenlijk niet zo natuurlijk?

Maar als je erover na gaat denken, is het absoluut niet logisch dat die Messias afkomstig is uit Bethlehem! Want waar zetelden nou de koningen uit het koningshuis van David? Natuurlijk: in Jeruzalem! Dat wás de hoofdstad van Israël, dat is vandaag de dag wéér de hoofdstad van Israël. Vanaf de tijd dat koning David die stad innam en tot hoofdstad maakte, is Jeruzalem altijd de hoofdstad geweest. Over Jeruzalem staan geweldige dingen in de Bijbel: dát is de stad die God liefheeft. Daar wil Hij wonen. En niet voor niets lezen we in Openbaring 21 over het néuwe Jeruzalem. Dat nieuwe Jeruzalem is het centrum van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, waar alles goed is, waar gerechtigheid woont. Het oudste deel van Jeruzalem wordt tot de dag van vandaag de Stad van David genoemd, City of David.

Is het dan eigenlijk niet heel vreemd dat hier staat, in Micha 5, dat de grote Zoon van David, de Messias, niet in Jeruzalem geboren zal worden, maar in Bethlehem?

Bethlehem... ja, daar kwam David oorspronkelijk vandaan. Het ligt niet zover van Jeruzalem, een kilometer of negen. Maar Micha zegt er meteen bij: 'Bethlehem stelt niet zoveel voor.' Het is 'klein om te zijn onder de duizenden van Juda'. Wat betekent dat? Nou, de bevolking van Israël was in de tijd van de Bijbel ingedeeld in duizenden. Dat waren geen duizenden inwoners, maar duizendtallen soldaten. Een stad kon bijvoorbeeld één duizendtal soldaten hebben, of twee, of vijf, of tien. Maar Bethlehem was te klein om een eigen duizendtal op de been te brengen. Vers 1 wordt dan ook wel zó vertaald: 'En u, Bethlehem-Efratha, al bent u té klein om te zijn onder de duizenden van Juda, - al kunt u geen

leven kosten. En waarom is dat koningshuis van David ten onder gegaan? Omdat de koningen niet trouw aan God geweest waren. Soms had je een goede koning: Asa, Josafat, Hizkia, Josia. Maar er waren ook verschrikkelijke koningen bij, die een schrikbewind voerden: Rehabeam, Achaz, Manasse. Achaz offerde zijn eigen kinderen aan de afgod Moloch. En God had heel duidelijk gewaarschuwd: 'Als de koningen trouw zijn aan Mij, zal er altijd een nakomeling van David op de troon zitten. Maar als ze Mij ontrouw zijn, dan maak Ik een einde aan hun koningschap.' En dat is dus ook gebeurd. Einde koningshuis van David.

Maar wat zegt Micha nu? Ook al loopt het in Jeruzalem gigantisch mis, ook al is de troon van David dáár omvergestoten, God gaat terug naar Bethlehem, Hij gaat terug naar de wortels van het koningshuis, en Hij laat dáár, in Bethlehem, een nieuwe Koning geboren worden. Na al die honderden jaren zoekt Hij de wortels van het huis van David opnieuw op. En al is Bethlehem nog zo klein, dáár maakt God een nieuw begin. Uit de afgehouwen boomstronk van het koningshuis van David laat God een nieuw takje groeien. Hij gaat terug naar het begin, terug naar de wortels, terug naar Bethlehem.

3. God is de God van de nieuwe kasn!

Voel je dat in die beweging terug naar Bethlehem, dat daar een enorme bemoediging inzit? Het is een nieuwe kans, een totaal nieuwe kans, na honderden jaren. Dat de HERE díé beweging maakt: een nieuw begin vanuit Bethlehem, dat tekent Zijn enorme trouw. Zó is Hij, de goede van de nieuwe kans. Dát is genade: een nieuw begin voor zondige mensen, mensen die dat niet verdienen.

Vandaag vierden we het Heilig Avondmaal. En je zou kunnen zeggen: het Avondmaal is de maaltijd van de nieuwe kans. Het is Gods liefdesmaaltijd voor ons. Ook al is het in ons leven faliekant misgelopen, God gaat terug naar het begin, terug naar de wortels, en Hij geeft een uitweg. Er is een Redder die voor jou Zijn leven gaf aan het kruis. Er is een Verlosser die Zich voor jou heeft opgeofferd.

Denk nooit dat het met jou nooit meer wat wordt. Denk nooit dat het hopeloos is. Want God Zelf reikt je de hand. Misschien heb je het gevoel dat het leven zo rommelig verloopt. Je krijgt het maar niet op de rit, en net als het een beetje lukt, gaat het weer mis. Dan moet je in quarantaine, of je komt in een conflict terecht, of je hebt een computercrash, of je hebt psychisch een terugslag, en alles loopt weer fout. Je voelt je zo'n mislukkeling, zeker als je in je drift dingen zegt die je nooit had moeten zeggen. Of als je fouten gaat maken omdat je het in feite niet meer aankunt. Vandaag mochten we thuiskomen bij God, met alles erop en eraan, met onze triomfen en onze nederlagen, met onze dankbaarheid en onze frustraties. We mochten bij Hem komen met een hart vol dankbaarheid voor Zijn zegeningen, en met een hart voor schaamte voor onze zonden. Hij is de God van de nieuwe kans, en die nieuwe kans mochten we proeven in de tekenen van brood en wijn: het lichaam van Christus, het bloed van Christus.

God is de God van de nieuwe kans: als het misloopt in Jeruzalem, gaat Hij terug naar Bethlehem en roept Hij daar een nieuwe Koning.

4. Jezus is de Vorst van de vrede

Over die nieuwe Koning, over die Messias, zegt Micha heel bijzondere dingen. Hij is niet zomaar een koning, nee, aan het einde van vers 1 staat: 'Zijn oorsprongen zijn van oudsher, van eeuwige dagen af.' Deze Koning is een hemelse Koning. Hij was er al vóór Zijn geboorte, van eeuwigheid af. Hij is de enige die ervoor heeft gekozen, bewust heeft gekozen, om geboren te worden als mens. Want Hij was er al, van eeuwigheid af. Als Hij geboren wordt, dan breekt er een nieuwe tijd aan, zegt Micha. Vers 2: 'Daarom zal Hij hen overgeven tot de tijd dat zij die baren zal, gebaard heeft.' God heeft het toegelaten, de ellende in de wereld, Hij heeft Zijn volk overgeven aan zichzelf, en aan de machten van deze wereld. Maar niet voorgoed! Want met de komst van Jezus in deze wereld is er voorgoed een wissel omgegaan. Na de komst van Jezus zullen mensen zich gaan bekeren. Allereerst in Israël (vers 2): 'Dan zal de rest van Zijn broeders zich bekeren (dat zijn de mensen uit Juda, uit het tweestammenrijk), met de Israëlieten (dat zijn de mensen uit het tienstammenrijk in het noorden).'

En zo is het ook gegaan: toen Jezus geboren was, brachten Jozef en Maria Hem naar de tempel en daar waren twee oude mensen: Simeon en Anna. Zij loofden God om dat kind. Simeon kwam uit de twee stammen, en Anna uit de tien stammen. Later komen er Joden tot geloof, uit het tweestammenrijk, het woord 'Jood' komt van 'Juda'. Maar er kwamen ook Samaritanen tot geloof, en die Samaritanen kwamen voort uit de tien stammen. Niet voor niets zei Jezus vlak voor Zijn hemelvaart: 'Jullie zullen Mijn getuigen zijn in Jeruzalem, in Judea (het gebied van de twee stammen), in Samaria (het gebied van de tien stammen) en tot aan de einden van de aarde.'

En die beweging, die zie je hier al, in Micha 5. 'Dan zal de rest van Zijn broeders zich bekeren (Juda, de twee stammen), met de Israëlieten (de tien stammen). Hij zal staan en hen weiden in de kracht van de HERE, (zie je dat: prachtig! Het beeld van de Herder, de goede Herder!) – Hij zal hen weiden in de kracht van de HERE, in de majesteit van de Naam van de HERE, Zijn God. Zij zullen veilig wonen, want nu zal Hij groot zijn tot aan de einden van de aarde.'

'Zij zullen veilig wonen.' Dat vind ik zo'n mooi zinnetje. En zeker wat er dan verder staat in vers 4: 'Hij zal Vrede zijn.' Letterlijk: 'Hij

zal Shalom zijn.' Echte vrede, die niet wordt verstoord, die niet wordt doorkruist. Als je dat zo leest, dan denk je onwillekeurig aan de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, waar gerechtigheid woont. Deze profetie van Micha, die is voor een deel al vervuld. Jezus is geboren in Bethlehem. Hij heeft vrede gebracht. Een deel van Zijn broeders, van de Joden, heeft Hem herkend en erkend als Messias. En inderdaad: Jezus wordt grootgemaakt tot aan de einden van de aarde.

5. Ooit is er totale vrede, maar nu al geeft Jezus ons vrede

Maar de totale vervulling van deze profetie moet nog komen, als Jezus terugkomt. Nu is er ook nog veel tegenstand. En heel veel strijd. In deze wereld. En ook in jezelf. Strijd in je eigen ziel. Strijd tussen de Heilige Geest en je eigen ik, je ego dat misschien veel te groot is, of misschien juist veel te klein, waardoor je jezelf veracht. Deze wereld is nu nog een strijdtoneel. Maar er is een Herder. En die Herder zorgt voor je ziel. Dat heeft Hij vandaag gedaan. En dat zal Hij blijven doen. De Herder van Bethlehem is de Vorst van de vrede. Hij zal Vrede zijn. En ook al is deze wereld vaak één grote puinhoop, temidden daarvan is er vrede onder Zijn zegenende handen.

Ik las een verhaal over een man die goed in de slappe was zat. Hij hield van kunst. Maar hij voelde zich vaak zo onrustig van binnen. Hij zocht naar rust, en hij zocht dat in de kunst. Daarom schreef hij een wedstrijd uit voor schilders: welke schilder kon het beste rust uitbeelden in een schilderij?

Op een dag kwamen alle deelnemende schilders hun doeken brengen. Het ene na het andere schilderij werd onthuld, met de ene vredige scène na de andere. Het publiek klapte en juichte. Maar de man die de wedstrijd had georganiseerd, leek duidelijk nog niet tevreden.

De spanning liep op. Er zouden nog twee doeken onthuld worden. Toen de man het doek van het ene kunstwerk trok, viel er een stilte over de menigte.

Een spiegelglad meer weerspiegelde het zachte licht, groene berken stonden onder de roze gloed van de avondhemel. De oever was begroeid met gras en je zag er een kudde schapen die ongestoord liep te grazen. Dit zou vast de winnaar worden. Daarna onthulde de man het tweede schilderij, en de menigte hapte naar adem van verbazing. Zou dit rust kunnen zijn? Vrede? Een klaterende waterval stroomde van een rotsachtige afgrond. Je kon de kou gewoon voelen. Stormachtige, grijze wolken vulden de lucht, een bliksemstraal verlichtte de hemel. Je zag dat de regen uit de hemel gutste. Te midden van al die dreiging en al dat lawaai klampte een spichtig boompje zich vast aan de rotsen aan de rand van de waterval. Een van zijn takken strekte zich uit boven al dat klaterende water.

Een vogel had een nest gebouwd in de elleboog van die tak. Tevreden en ongestoord rustte ze op haar eieren, te midden van al het tumult. Met haar ogen dicht en haar vleugels klaar om haar kleintjes te beschermen, liet de moedervogel een vrede zien die alle aardse onrust oversteeg. Dit kunstwerk liet zien wat échte rust is.

En precies dát is de vrede die Jezus Christus ons vandaag heeft gegeven. Het leven is geen spiegelglad meer, en lang niet altijd schijnt de zon. Vaak is het zoals op dat laatste schuildeerij. Maar vandaag mochten we rust vinden bij die goede Herder van Bethlehem, bij de Vorst van de Vrede. Ooit komt Hij terug. Dan zal die vrede de hele aarde vervullen. 'Hij zal Vrede zijn'. Tot die tijd krijgen we voorproefjes: tekenen van Zijn aanwezigheid. Zoals vandaag.

Ook al weten we maar al te goed dat we leven met vallen en opstaan, we mogen bemoedigd weer verder. Want de God die we dienen is de God van de tweede kans. De God die bereid is om weer terug te gaan naar Bethlehem, om daar een nieuwe Koning te roepen. De God van het nieuwe begin.

Hij laat je nooit los.

Amen.